

Sygn. akt IX U 939/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Konieczna
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Rybniku

sprawy z odwołania Banku Spółdzielczego w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania Banku Spółdzielczego w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 13 sierpnia 2015 r. Znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdza że odwołujący się nie ma obowiązku zwrotu kwoty 1.199,84zł (jeden tysiąc sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 84/100) na rzecz organu rentowego,
- zasądza od organu rentowego na rzecz odwołującego się kwotę 180,00zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IX U 939/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13.08.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., powołując się na art. 138a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zobowiązał Bank Spółdzielczy w W., do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za okres od dnia 01.05.2015r. do dnia 31.05.2015r. w kwocie 1.199,84 zł, przekazanego na rachunek bankowy za miesiąc następujący po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy H. S. (1) (S.).

Bank Spółdzielczy w W. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej uchylenie i zasądzenie kosztów postępowania na rzecz odwołującego się. Podniósł, że H. S. (2), któremu została wypłacona kwota 1.199,84 zł, był pełnomocnikiem rachunku zmarłego H. S.. W momencie wypłaty Bank nie miał wiedzy o śmierci posiadacza rachunku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy, wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko.

Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

H. S. (1) był uprawniony do emerytury, wypłacanej do pierwszego dnia każdego miesiąca.

Ubezpieczony zmarł w dniu (...).

Akt zgonu zmarłego wpłynął do ZUS w dniu 30.04.2015r. wraz z wnioskiem Zakładu (...) w R. o wypłatę zasiłku pogrzebowego.

W związku z powyższym organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 01.06.2015r.

W dniu 23.06.2015r. ZUS zwrócił się do Banku Spółdzielczego w W. o zwrot przekazanego na rachunek bankowy zmarłego H. S. świadczenia za miesiąc maj 2015r. w kwocie 1.876,60 zł.

Pismem z dnia 29.06.2015r. Bank Spółdzielczy w W. poinformował organ rentowy, że emerytura zmarłego w kwocie 1.199,84 zł. została pobrana przez pełnomocnika H. S. (2), pozostałe środki w kwocie 676,76 zł zostały zwrócone do organu rentowego. Dodatkowo Bank wskazał, że w dacie wypłaty kwoty 1.199,84 zł w dniu 22.05.2015r. nie posiadał informacji o śmierci posiadacza rachunku, albowiem informacje te powziął dopiero w dniu 25.06.2015r. tj. w dacie doręczenia mu pisma ZUS z dnia 23.06.2015r.

W oparciu o powyższe organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, opisaną na wstępie.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego jako okoliczności bezsporne, bo jednoznacznie wynikające z tej dokumentacji, nie kwestionowanej przez strony.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, logiczny i przekonujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy Bank Spółdzielczy w W. jest zobowiązany do zwrotu emerytury zmarłego H. S. za miesiąc maj 2015r., które to świadczenie jako wypłacone po jego śmierci jest świadczeniem nienależnym.

Zgodnie z treścią uregulowania art. 138a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2013r., poz. 1440) bank i spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa są zobowiązane zwrócić Zakładowi kwoty świadczeń przekazane na rachunek w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej za miesiące następujące po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy. Przepis art. 144 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Z kolei zgodnie z art. 55 ust 1 pkt 2, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 128 ze zm.), w przypadku śmierci posiadacza rachunku oszczędnościowego, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego lub rachunku terminowej lokaty oszczędnościowej bank jest obowiązany wypłacić z tych rachunków kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat.

Natomiast w myśl ust. 3, bank jest zwolniony od wypłaty pełnej lub częściowej kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jeżeli przed otrzymaniem wniosku organu wypłacającego świadczenie lub uposażenie dokonał z tych rachunków wypłat innym uprawnionym osobom, które to wypłaty nie pozwalają zrealizować wniosku w całości lub części, oraz w terminie 30 dni od otrzymania wniosku poinformuje o tym ten organ, wraz ze wskazaniem osób, które pobrały wypłaty.

Bank może zatem uwolnić się od odpowiedzialności z art. 138a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd, mając na uwadze przepis art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe, uznał, iż decyzja organu rentowego o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń, w bezspornych okolicznościach niniejszej sprawy, jest decyzją błędną, gdyż, zdaniem Sądu, strona odwołująca się dopełniła wszelkich wymogów wynikających z tego uregulowania, pozwalających na zwolnienie jej od obciążania obowiązkiem zwrotu kwoty wypłaconej pełnomocnikowi zmarłego po jego śmierci z rachunku bankowego, tj. kwoty 1199,84 zł z tytułu świadczenia emerytalnego wypłacanego przez organ rentowy.

Zajmując takie stanowisko Sąd w pełni podzielił wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13.06.2012r., sygn. akt: III AUa 79/12 zgodnie, z którym do zwolnienia banku z obowiązku zwrotu wpłaconego świadczenia niezbędne jest wskazanie osoby, której dokonano wypłaty z rachunku zmarłego posiadacza rachunku przed otrzymaniem wniosku Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o jego zwrot. Jeśli bank taką osobę wskazał imiennie, informując, że wypłaty świadczenia emerytalnego przekazanego przez organ rentowy na rachunek zmarłego ubezpieczonego świadczenia emerytalnego dokonała osoba upoważniona w drodze pełnomocnictwa ogólnego, to tym samym zwolnił się od obowiązku zwrotu kwoty, o której mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, albowiem kumulatywnie spełnił wszystkie przesłanki wskazane w powołanym wyżej przepisie.

Sąd miał świadomość, że istnieje inne orzeczenie wydane w tym przedmiocie, wskazywane przez organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie, tj. orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23.09.2008r., sygn. akt: III AUa 540/08, przy czym nie podzielił stanowiska zaprezentowanego w tym orzeczeniu, gdy zdaniem Sądu celem przepisu art. 55ust. 3 ustawy powołanej powyżej było uregulowanie możliwości zwolnienia się z obowiązku zwrotu świadczenia przez bank, w sytuacji, jak w niniejszym sporze, przy spełnieniu warunków wynikających z tego przepisu.

Reasumując, mając na względzie powyższe rozważania, Sąd uznał, że nie zostały spełnione przesłanki, wskazane w art. 138 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, pozwalające na obciążenie Banku Spółdzielczego w W. obowiązkiem zwrotu nienależnego świadczenia.

W tej sytuacji Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt. 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdził, że odwołujący się nie ma obowiązku zwrotu kwoty 1.199,84 zł na rzecz organu rentowego.

W pkt. 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §11 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. 2013, poz. 490 ze zm.) zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kwotę 180,00zł na rzecz odwołującego się tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia